

թիւ 2 քիլոմետր եւ բարձրութիւնը 40 քիլոմետր էր) երկու ժամանակ մէջ շրջեցիւ մեզի մը չափ երկրի վրայ 40 լիտր շուր իջաւ։ Այս բովանդակ շրջանին վրայ 500,000,000 խորանարդ մետր շուր իջաւ, որ զեզ մը կրնար երկու մետր բարձրութեամբ լնով ծածկել։ Զայս քանակութիւնը շատ աւելի քանակ է նոյն շրջանակի կենդանիներու մաս։ Նոյն կայսրանք չափեց որ մէկ շրջեցիւսի մետրի վրայ 110—120 լիտր շուր, իսկ կենդանիներու վրայ 200 լիտր շուր իջաւ և (մէկ շրջեցիւսի մետր երկրի վրայ)։ Եթէ 40 լիտր շուրն (մէկ շրջեցիւսի մետր երկրի վրայ) կրնայ երկմարդաւոր խորութեամբ ծածկել ճաղը, որչափ զարհուրեկի միտս կրնայ ընել նոյն չափ գետնի վրայ հասած 200 լիտր շուրը։

Մորթի գողնին պատնետը։

Սեւամորթի մը մորթը օպիոտիկամորթի մը վրայ պնդելով զարմանալի փոփոխութիւն մը տեսանալ լայրցիկի վերարուժարանի մէջ, այսինքն 6 շաբթուան մէջ նոյն փոխարուումը մորթը բոլորովին սպեկտակցաւ, ընդհանրապէս օպիոտիկամորթի մը սեւամորթի մը վրայ գործելով՝ սեպցաւ։ Այս գննութիւնը ցուցուցին որ մորթին գունին նիւթը ոչ թէ վերամարթի ներքին խուււրուն մէջն է, ինչպէս մինչեւ ցայժմ կ'ընդունուէր, այլ թէ մորթի ամակէն զեպի մ վերամարթի կու գտնուէր։ Եւ զմասն բարձրական գննութեամբ այս կարծիքը հաստատեց։ Այս մորթանիւթը կը գտնուի ճիւղաշատ բլբլներու մէջ, որ մորթի ամակէն մալլիկեան լուծանութեան վրային մէջ կը մտնեն։ Ինչպէս մանրութեւր վերամարթի բլբլներուն շուր կազմէ կը պատասխանէ։ Այս մանրութեւր մանրահատ գունանիւթը վերամարթին բլբլներուն մէջ կը հասնի։

ՔԱՂԱՔԱՂԱՔԱՆ ՏԵՄԱՐԱՔԱՆ

Ճանապարհորդութեան ամիսներու ազդեցութիւնը կը տեսնուի նաեւ քաղաքական քարոզարդի գլխավորներու վրայ։ Հազիւ թէ Գերմանիոյ կայսրն Նորդփոլս ըրած ուղեւորութիւնն զարձակ կը պատրաստուի։ Անգղիա անցնել։ Ստոյգ է միայն ընտանեկան կապն է այս ուղեւորութեան նպատակը, սակայն օրս թերթներու վարձկան գործերն շնորհաբար միշտ իրեն քաղաքական նշանակութիւն տալով։ Ի դարձին կարելի է թէ Քոզմիայի թագաւորին հաճոյքն ալ կատարուի, որ զվեր, ուղեւորին հիւրընկալելու քաղաքը յայտնած էր։ Կայսրը Պերդին հասնելէն ետք, Խաւերդի Վեհափառ ինքնակազմ զինքն պիտի պատուէ իւր այցելութեամբն ի Գերման, որ համանկաւ է թէ Օգոստոս 15—20ին մի լոնցոնը պատահի։ Բայց Նորդփոլս ուղեւորելու լուրն որ այս ծանր է վտանգալի քաժանակներու վրայ քարոզարդ ազդեցութիւն մ'անշուշտ պիտի ընէ, է Ռուսիոյ ինքնակալին ուղեւորութիւնն ի Պերսիոյ, որ Բեզեքապուրդէն եկած լոնցոն համեմատ Օգոստոս 22ին նտքը պիտի ըլլայ, այս անգամ ցամաքի վրայէն, որուն պատրաստութիւններն արդէն սկսած են։

Պուլանստինը դէմ ելած խուզարկութեանը ղովանդակութիւն վերջերս հրատարակեցաւ։ Ամբաստանութեանը կոտմ'ընդդէմ Պուլանստինը, բայց ինչպէս զգար-

Նուրեքան Նոյն իսկ Հասարակապետականը, երբ Լիբերտէ խիստ հասարակապետական լրագրին տնտեսեցաւ գրել թէ «Ամբաստանութեանը արձանագրութիւններն կարգապէսը, բայց ցուցմանը կը սակամը տակաւին»։

Հիլիքեան վտանգաւոր խաղի խաղալու սկսած է ժամանակ մը ի վեր, որուն նետութիւններն շատ ծանր կ'երեւան։ Անտէն շալկանց եւ ընկերակաւ - համակարգական (social-démocrate) տոսած պաշտպար նութեան համար Գերմանիայի հետ մարտերութիւններն լաւ վիճակի մէջ չեն։ Բաց ի մտադրելու Նորմորդ խառնութիւններն Յուլիս 30ին Գերմանիայի կողմանէ 1876ին դրուած զաղթականութեան դաշանք լուծում ծանուցուեցաւ։ Բայց կը յուսանք որ խաղաղական ծառքով դարձեալ իրենք առաջին դիրքն առնուն։

Միլան թագաւորն որ հազիւ տարի մ'ետքը Պեկրատ պիտի դադարէ, Եուլիս 24ին ոտք կոխեց զարմալ իւր թողած երկրին։ Իւր յատակագիրն այսպէս շուտով փոխելուն պատճառ, հարկաւ գործունք կը մնայ այժմ, թէեւ ամէն տեսակ անհասանելի եւ հակասական լոն իրի պակաս չեն։ Նորագոյն լոնքու համաձայն՝ Միլան թագաւորն Սեպտեմբերին կէսերը Նոստանդուպիւրն իջալաւ եւ ձմեռն հոն անցընելու դիտարկութիւն ունի։

Ճիւղապետի հանդարտութիւնն յանկարծազալ պատճառով մը սակաւի մի վերոյեցաւ։ Հինգ հազար տէրքի՜ իրենց Ատառ-էլ-Նուրն զկաւորին առաջ-Նորդփոլսման վերջիական զօրաց՝ զէնք գործածելու առիթ տուին։ Սակայն ցայժմ թագաւորն արշւն կարծենք ըստական պիտի ըլլայ վերոյեցալ խաղաղութիւն վերստին հաստատելու։

Նոյնը կը տեսնենք Կրետէ կղզւոյ վրայ։ Միշտ անհանգստութեան խնդր մը կայ, որ այս կղզւոյն վրայ երբեմն երեւան նաեւ յայտնապէս կը ցուցնէ իւր ապականիչ ազդեցութիւնը։ Օսմանեան Բ. Դրամ իրենք խաղաղութեանը հանդարտեցնելու բարձր ցանկութեանը հակառակ, կ'երեւայ թէ զօրութեան ըստակն զօրծածել հարկ պիտի ըլլայ։ Վասն զի մէլլալետտին Փաշային ի Կրետէ ուղեւորութիւնն իսկ այս քաւալի արդիւնքն յերեւան հանց թէ «օտար ազդեցութիւն», մը կը նշմարուի այս խռովութեանց մէջ։ Այս օտար ազդեցութիւնն որչափ կ'երեւի, Կրետէ կղզին Յունաստանի հետ միացնելու շնամարդ յոյն կողմնակութիւնն է։ Թէեւ Ա-թիւքէն կիսապաշտօնական լրագրաց մէջ այս կարծեաց հերքումն կը զորեն, սակայն քաւական հիմ պիտի ըլլայ կասկածելու, ապա թէ ոչ Օսմանեան տէրութիւնն առանձինն քաւան մը խաւերու չէր տրամադրուէր։

Եւսանք թէ զալ ամիս անիկ իւրախալ լոնքը ընդհանգալէ մեր քաղաքական տեսութիւնն։ Վասն զի թէն Պրոսփարի պէս փորձ քաղաքագէտի մը տոսած պակասութիւնն թէ «խաղաղութեան վերոյման ամեն շեւին վտանգ մը չկայ», վտարութիւն կ'ազգէ, սակայն մամաւորապէս փորձել տէրութեանց վիճակն շատ իւրախալի երեւոյն չ'ընծայեր։

ՀՐԵՏՐԱՐԿԻ ԵՒ ՊԵՏԱՐԿԱՆՆԵՐԻ ԽՐԵՐԿԻ

Է. ԽՈՒՍՏԵԼԻ Վ. ՊԵՐՈՒՆԵ

ՎԻԵՆԱ, ՄԻԻԲԵՐԵՆԵ ՑՊԱՐԵՆ